

75-й річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні присвячується...

Один мудрець сказав: «Людина помирає тільки тоді, коли зникає про неї останній спогад серед людей». Це дійсно так, людина живе доти, доки її пам'ятають.

Ім'я Миколи Прокоповича Срочка золотими літерами вкарбоване в історію нашого навчального закладу, адже життєва біографія цієї непересічної особистості нерозривно й міцно пов'язана з його історією, а саме відродженням і потужним розвитком після Другої світової війни. Протягом 1947–1979 рр. М.П. Срочко був незмінним директором Конотопського технікуму транспортного будівництва. На долю цієї людини випало стільки змістовного, цікавого (хоч інколи складного), скільки багатьом іншим не поталанило випробувати. І серед найскладніших життєвих випробувань було випробування полум'ям Другої світової. І згадати в ці травневі дні про Миколу Прокоповича, а в його особі вклонитися всім викладачам і працівникам рідної Alma mater, які пройшли воєнними дорогами, пережили жахіття війни і повернулися додому, а потім багато років працювали в технікумі, є нашим святим обов'язком.

М.П. Срочко народився 19 грудня 1914 р. у с. Обмачеві Батуринського району Чернігівської області в селянській родині. Батько працював сторожем, потім – хліборобом, а мати – прибиральницею у школі. Після закінчення сільської школи Микола Прокопович вступає до Дніпропетровського інституту інженерів залізничного транспорту ім. Л.М. Кагановича (нині – Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна). Уже там, навчаючись, він мріяв поїхати з розвідувальною групою споруджувати Байкало-Амурську магістраль. Ідею, як згадував Микола Прокопович, «підкинув» один із викладачів і потім ні на день не давав їй згаснути в полум'яних серцях студентів: «Ми багато й старанно працювали на геодезичних зйомках. Знали: ось-ось стануть у пригоді наші знання». Проте не судилося. 17 червня 1941 р. – захист диплома, а 24 червня цього ж року – направлення до Військово-інженерної академії ім. М.В. Фрунзе м. Ленінграда, де він здобув саперні знання, що були необхідні на фронті.

У листопаді 1941 р., після закінчення академії, Миколу Прокоповича направляють до

військової частини, яка тримала оборону під Москвою. У цей період йому довелося служити в саперних військах, мінувати підступи до міста Звенигород. Справжнім бойовим хрещенням для молодого лейтенанта стало завдання замінювати міст через Москву-ріку біля Звенигорода, яке він успішно виконав. 1942 р. у боях під Харковом М.П. Срочко був призначений начальником штабу батальйону I Гвардійської інженерної бригади, згодом – командиром саперного батальйону. За участь у боях під Сталінградом, успішні бойові дії на Волзі він був нагороджений орденом Бойового Червоного Прапора, а за бої на Орловсько-Курській дузі – орденом Вітчизняної війни II ступеня. У жовтні 1943 р. йому було присвоєно військове звання «майор». Після битви під Курськом брав участь у боях за звільнення України, Білорусі, Польщі. У цей період М.П. Срочко було присвоєно звання «підполковник» та нагороджено орденом Вітчизняної війни I ступеня. За мужність та самовідданість у бойових діях у Східній Померанії Микола Прокопович був нагороджений орденом Олександра Невського. Перемогу у війні зустрів у Берліні (там і в Потсдамі разом зі своїми бійцями розмінував вулиці). Має також ще такі нагороди: орден Червоної Зірки, медаль «За оборону Москви», орден «Знак Пошани» та звання «Заслужений учитель Української РСР».

Повернувшись в Україну до мирного життя, М.П. Срочко присвятив себе освіті та вихованню молоді. Цікаво, що саме тут, у Конотопі, здійсниться (хоч і не для нього особисто) його мрія студентства: 1947 р. його призначили директором Конотопського технікуму транспортного будівництва, а вже менше ніж через 10 років Микола Прокопович почав відправляти своїх випускників на спорудження однієї з ділянок Байкало-Амурської магістралі – Абакан–Тайшет. Він зумів прищепити молоді ту пристрасть до незвіданих доріг, що переповнювала колись його, і ту мужність, яка необхідна в перемозі над труднощами.

Микола Прокопович зізнавався, що він не одразу відкрив у собі педагогічні здібності, тому вечорами наполегливо читав роботи А.С. Макаренка, В.О. Сухомлинського – інженер-транспортник прагнув стати інженером людських душ. У нього була гарна пам'ять: він знав імена і прізвища чи не всіх учнів технікуму, їхні біографії, риси характеру. І підтримував у своєму навчальному закладі дух оптимізму, взаємовиручки, дружби. М.П. Срочко викладав інженерні дисципліни та геодезію. Він вважав, що головне для майбутніх техніків – уміння самостійно мислити, творити. Так у навчальному закладі виникли гуртки технічної творчості, якими керували завідувач майстерень Г.Л. Шевко, інструктор майстерень В.М. Шантурін, викладачі Г.Є. Іванов, А.Д. Логвин і, звичайно ж, Микола Прокопович.

У колективі Політехнічного технікуму колеги-ветерани праці пам'ятають М.П. Срочка, його особисті та професійні якості. Так, викладач математики Л.І. Пельц називає колишнього директора ідеалом керівника. Вона наголошує, що жодного разу він не

підвищував голос. Навпаки, якщо бачив, що викладач, можливо, не зовсім досконало проводить заняття, то підтримував порадами, м'яко давав рекомендації. Інший викладач математики Г.Г. Прокопець згадує, що Микола Прокопович любив пожартувати, ні на кого довго не ображався та не накопичував негатив. Цінував такі якості педагога, як професійність, відданість справі, людяність, вірність своєму навчальному закладу. Г.М. Шатоха, викладач фізики, стверджує, що дисципліна викладачів та студентів за часів директорства Срочка М.П. базувалася на особистому прикладі керівника, який був дуже вимогливим до себе, людиною обов'язковою, завжди дотримувався свого слова. Ганна Михайлівна зазначає, що Микола Прокопович був ввічливим, умів вислухати як своїх колег, так і студентів.

З теплотою та приємністю згадує свого колишнього викладача й директора С.В. Костирко, викладач інженерної графіки, випускник технікуму. Він стверджує, що Микола Прокопович знав кожного студента (ім'я, прізвище, спеціальність, риси характеру, звідки родом, які подальші плани після закінчення навчання), особисто відвідував вечори відпочинку, які проводили студенти. Станіслав Васильович називає М.П. Срочка людиною справи, за що його скрізь цінували й сприяли в побудові нової будівлі технікуму та комплексу гуртожитків. Жодна дрібниця в будівництві не пройшла повз увагу директора. Станіслав Васильович згадує Миколу Прокоповича як цікаву, виняткову, начитану особистість. Він цінував у будь-якій справі нетрадиційний індивідуальний підхід. Свою відпустку директор поділяв таким чином, щоб повноцінно без відриву працювати під час сесій та в період роботи приймальної комісії. Микола Прокопович був пунктуальною людиною, на роботу завжди приходив о 7.00 і йшов додому близько 18.00. Як наголошує С.В. Костирко, технікум був для нього своєрідним храмом.

Випускник, а згодом і директор технікуму (1979–1988 рр.) В.А. Прокопець зазначає, що саме з ініціативи М.П. Срочка стали традиційними зустрічі з випускниками технікуму. Кожен, повернувшись до Конотопа на канікули чи відпустку, вважав за святий обов'язок завітати до рідного закладу. Віктор Андрійович згадує, що в Миколи Прокоповича завжди знаходився час для спілкування.

Р.І. Климов, викладач фізики та електротехніки, наголошує, що саме завдяки зусиллям Миколи Прокоповича були збудовані гуртожитки, а 1974 р. гостинно відчинила двері нова будівля Конотопського будівельного технікуму транспортного будівництва. На його переконання, успіхи, підняття престижу технікуму тих років, значне покращення матеріально-технічної бази – усе це заслуга надзвичайно чуйної, принципової людини, фронтовика М.П. Срочка. Дійсно, технікум завдячує своїм досягненням саме Миколі Прокоповичу – прекрасному педагогу, досвідченому, здібному керівнику, принциповому наставнику викладацького та студентського колективів.

За цією яскравою і різнобарвною палітрою спогадів – людина, яка присвятила своє життя великій справі, ім'я якій – виховання молоді, служіння добру. Дивуєшся мужності цієї особистості, її причетності до життя нашого міста, активній участі в ньому. Навіть прикутий до ліжка важкою хворобою в останні роки життя, М.П. Срочко не втрачав зв'язків із рідним закладом, своїми колегами та випускниками. 10 квітня 1989 р. закінчився земний шлях Миколи Прокоповича. Похований він у Конотопі на Вирівському кладовищі.

У 2007 р. на будівлі технікуму було урочисто відкрито меморіальну почесну дошку на знак вшанування пам'яті цієї непересічної особистості, людини, яка колись посіяла родючі зерна доброї пам'яті про себе. Пам'яті, яку прийдешні покоління, сподіваємося, будуть берегти. Це і є найвищим змістом життя того, хто працює на педагогічній ниві.

Пом'янімо людським спогадом всіх солдатів війни...

Пом'янімо людським співчуттям всіх невинно вбитих і замучених

Пом'янімо людською сльозою близьких, життя яких перемолола війна...

{youtube}9axkD-vheXk{/youtube}